

ВЗАЄМОДІЯ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА БАНКІВ В НАПРЯМКУ ІНВЕСТУВАННЯ РОЗВИТКУ

С.В. Філіппова, д.е.н., проф., І.Р. Крючкова, асп.

Одеський національний політехнічний університет, Одеса

В умовах трансформаційних процесів в економіці України важливе значення займає ефективна інвестиційна діяльність підприємств. На мікрорівні її ефективність залежить насамперед, від формування раціональної інвестиційної стратегії підприємства та його можливостей залучити кошти. Серед основних джерел залучення коштів слід виділити такі розповсюджені види позик як позики від:

– місцевих (державних) органів влади;

– фінансових установ (при цьому враховуючи нерозвиненість фінансового ринку України на долю банків припадає майже 85% позик);

– іноземних інвесторів. Але враховуючи нерозвиненість фондового ринку в Україні (лістинг на ПФТС на 1.12.2011р. пройшли лише 88 українських компаній, з яких лише 40% склали промислові підприємства), такі позики є складними для отримання.

Адже, основним джерелом запозичення коштів для промислових підприємств є банківські установи [1]. При цьому 2007-2011рр. у промисловості України більша частина інвестицій в основний капітал надійшли в галузі, які, за класифікацією Організації економічного співробітництва та розвитку, належать до середньо-низькотехнологічних - виробництво харчових продуктів, будівництво. Натомість галузі, які забезпечують пропорційно більшу частку виробництва інноваційної продукції, залучили значно менші обсяги інвестицій.

На нашу думку, це пов'язано в першу чергу з структурою БСУ, національною приналежністю капіталу банку та його специфічними цілями. Такими цілями були:

– «слідування» за національним бізнесом. Коли бізнес в тій чи іншій країні виходив за рамки національного та починав організовувати свої представництва в інших країнах, банки йшли за ним. Так серед крупних корпоративних клієнтів «Укрсиббанку» (група «BNP Paribas», Франція) 50 компаній (з 240 загальної кількості ко-

рпоративних клієнтів) мають французьке походження, 28 – україно – французький капітал;

– отримання надприбутку із роздрібного бізнесу. Але аналіз роботи з клієнтами роздрібного бізнесу показав, що регіонами – лідерами продажів є Київ, Донецьк, Дніпропетровськ, Харків, Луганськ, тобто промислово – розвинуті регіони.

Слід вказати, що інноваційна ефективність інвестицій є найвищою для машинобудування, хімічної та нафтохімічної промисловості і металургійного виробництва. Саме ці галузі мають потенціал для забезпечення інноваційного зростання та модернізації промисловості України, генеруючи прогресивні структурні зрушення також у суміжних галузях і в технологічній базі промисловості в цілому. Ці галузі обслуговуються майже виключно українськими банками, які входять до відомих фінансово-промислових груп («ПУМБ», «Донгорбанк» - група «СКМ», «Приват банк» - група «Приват», «Кредит Днепро банк» - група «Интерпайп», «Біг – енергія», «Український кредитний банк», «Перший інвестиційний банк» - група «Київська група СДПУ(О)»).

Така ситуація призводить до того, що машинобудівні підприємства залишаються наодинці із проблемою фінансування інноваційних процесів. Оскільки більшості з них не вистачає власних фінансових джерел, інноваційний розвиток машинобудування в цілому гальмується, інновації впроваджуються повільно, а ті з них, що мають низький рівень технологічності – практично фінансуються підприємством самотужки за несистематично.

Відтак, вирішення проблеми розвитку машинобудівного підприємства, що випускають інноваційну продукцію різного ступені інноваційності стає для нього надскладним завданням, яке неможна вирішити без суттєвих змін банківської політики.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Крючкова І.Р. Сучасний стан та шляхи подолання банківської кризи в Україні // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України, 2009. - №24. – с.205-209.